

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 24 maja 2010 r., znak: PŚ.V/TW/7601-8/10, Marszałek Województwa Mazowieckiego zobowiązał Przedsiębiorstwo Państwowe Porty Lotnicze w Warszawie, jako administratora lotniska Okęcie, do sporządzenia i przedłożenia, przeglądu ekologicznego dla Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina w Warszawie w zakresie oddziaływania akustycznego. Konieczność wykonania przeglądu ekologicznego wynikała z podejmowanych działań organizacyjnych, technicznych oraz inwestycyjnych prowadzonych w ostatnich pięciu latach na terenie portu lotniczego, które mogły spowodować zmianę oddziaływania obiektu na środowisko, głównie w zakresie oddziaływania akustycznego. Dowodem takiego działania jest zmiana w 2009 r. procedur operacji lotniczych na kierunku północno-zachodnim (Michałowice – Ursus).

Pismem z dnia 03 lutego 2011 r., znak: PPL/N/NT/TSO/512/02/157/11, PP Porty Lotnicze, wykonując decyzję Marszałka Województwa Mazowieckiego, przedłożyło Przegląd ekologiczny dla Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina w Warszawie.

Przedłożony przez PP Porty Lotnicze Przegląd ekologiczny dla Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina w Warszawie wykazał, że oddziaływanie akustyczne portu znacznie wykracza poza teren, do którego zarządca posiada tytuł prawny. Dotyczy to zarówno pory dziennej jak i pory nocnej. Oddziaływanie to występuje głównie na kierunkach wykonywanych operacji lotniczych tj. startów i lądowań statków powietrznych i obejmuje tereny gmin: Warszawa (dzielnice: Włochy, Ursus, Ursynów, Wilanów, Ochota, Wola i Bemowo) oraz Michałowice, Raszyn, Lesznów, Piaseczno, Piastów, Pruszków, Ożarów Mazowiecki, Stare Babice i Konstancin Jeziorna.

Przegląd przedstawia również działania organizacyjne i techniczne podejmowane i zrealizowane przez PP Porty Lotnicze na przestrzeni ostatnich lat w celu ograniczenia uciążliwości portu lotniczego na środowisko, m.in. poprzez wprowadzenie ograniczenia pracy lotniska w porze nocnej w tym:

- zakaz wykonywania prób silników bez zabezpieczeń;
- zakaz wykonywania lotów szkolnych, próbnych i technicznych;
- dopuszczenie wykonywania operacji lotniczych przez statki powietrzne certyfikowane w zakresie hałasu według Rozdziału 3, 5 i 10 załącznika 16 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, po uzyskaniu zezwolenia zarządzającego lotniskiem;

- wprowadzenie standardowych procedur odlotów i dolotów i ich ciągła optymalizacja;
- wprowadzenie specjalnych procedur startów i lądowań, ustalających pierwszeństwo wykorzystania dróg startowych dla dolotów i odlotów w porze nocnej.

Wnioski z przeglądu jednoznacznie wskazują, że podejmowane przez PP Porty Lotnicze działania i zastosowane rozwiązania organizacyjne i techniczne, ograniczające oddziaływanie akustyczne lotniska, nie spowodowały dotrzymania standardów jakości środowiska w zakresie dopuszczalnego poziomu dźwięku zarówno w porze dziennej jak i nocnej. Oddziaływanie akustyczne lotniska na środowisko nadal znacznie wykracza poza teren, do którego PP Porty Lotnicze posiada tytuł prawny. Wynika to głównie ze specyfiki hałasu lotniczego, gdzie źródła hałasu oddziałują na tereny położone wokół lotniska z różnych wysokości, bez możliwości ich wyciszenia lub osłonięcia. Jedynymi metodami zmniejszenia oddziaływania akustycznego są działania planistyczne oraz organizacyjne w postaci specjalnych, antyhałasowych procedur startów i lądowań.

Z tego względu konieczne jest utworzenie dla Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina w Warszawie obszaru ograniczonego użytkowania.

Zgodnie z art. 135 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaganej przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu, to m.in. dla lotniska tworzy się obszar ograniczonego użytkowania.

Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a takim przedsięwzięciem jest Port Lotniczy im. Fryderyka Chopina w Warszawie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały.

Przedstawione w przeglądzie zasięgi oddziaływania hałasu dla lotniska, zostały obliczone w oparciu pomiary wykonywane za pomocą systemu monitoringu hałasu na terenie

lotniska, punktowe pomiary kontrolne oraz obliczenia empiryczne wykonane w oparciu o dane i założenia eksploatacyjne dotyczące ilości i kierunków operacji lotniczych, typów statków powietrznych.

Zastosowany model symulacyjny ECAC.CEAC Doc 29 (program INM 7.0b) uwzględnia specyfikę hałasu lotniczego. Na podstawie określenia stref zasięgu uciążliwości hałasowej lotniska można:

- zidentyfikować najbardziej operacje lotnicze,
- wytypować najbardziej uciążliwe trasy i kierunki startów i lądowań,
- przeprowadzić analizę kilku wariantów profili startów i lądowań,
- ocenić zasięg stref hałasu lotniczego.

W ocenie wykonanej dla potrzeb przeglądu ekologicznego stosowany jest model symulacyjny na bazie programu INM 7, który uwzględnia możliwości uzyskania rzeczywistych danych dotyczących rozkładu liczby operacji lotniczych. Na podstawie analizy danych z okresu kilku lat jest możliwy wybór reprezentatywnej doby w rozkładzie dla pory dziennej i pory nocnej, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

- Unii Europejskiej ECAC.CEAC Doc 29,
- polskich przepisów: ustaw i rozporządzeń Ministra Środowiska,
- instrukcji ITB Nr 309 "Metody określania zasięgu hałasów lotniczych w zapisie komputerowym", Warszawa 1991r.,
- instrukcji „Ochrona przed hałasem. Instrukcja określania zasięgu hałasów lotniczych na stanowiskach prób"; Centralny Ośrodek Doskonalenia Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; Dębe 1993r.,
- Normy PN-99/B-02151/3 Akustyka budowlana Ochrona przed hałasem pomieszczeń w budynkach. Wymagania.

W ocenie został zastosowany standardowy model symulacyjny hałasu lotniczego w pełni zgodny z obowiązującą w krajach UE metodą opisaną w metodyce ECAC.CEAC Doc 29.

Podstawą określenia obszaru ograniczonego użytkowania są mapy, dane i materiały zawarte w przeglądzie ekologicznym, a granice obszaru wyznaczone zostały ściśle według przebiegu izofon (linii jednakowego poziomu dźwięku) wskazanych w przeglądzie jako podstawa wyznaczenia obszaru. Podstawą wyznaczenia zewnętrznej granicy obszaru jest obwódca wyznaczona z połączenia izofony o wartości $L_{AeqN} = 45$ dB dla pory nocnej i izofony o wartości $L_{AeqD} = 55$ dB dla pory dziennej. Wartości przyjętych wskaźników hałasu

są zgodne z wartościami wymienionymi w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz.826). Wewnętrzną granicę obszaru jest granica terenu Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina. W obszarze wyróżniono strefy Z1 i Z2, które obejmują tereny stale narażone na znaczny hałas lotniczy. Strefa Z1 obejmuje tereny o.o.u. najbardziej zagrożone, gdzie hałas miarodajny przekracza poziom 55 dB w porze nocy i równocześnie, prawie w całej strefie, poziom 65 dB w porze dziennej. Podobnie kształtuje się poziom długookresowych wskaźników hałasu: w porze nocy wskaźnik L_N przekracza poziom 55 dB, a w porze dnia poziom wskaźnika L_{DWN} jest wyższy niż 65 dB. Granicą strefy Z1 jest izofona przebiegu miarodajnego poziomu dźwięku o wartości 55 dB w porze nocy. Strefa Z2 obejmuje tereny, gdzie poziom hałasu mierzony wskaźnikiem hałasu miarodajnego w porze nocy jest większy niż 50 dB i mniejszy niż 55 dB. Poziom hałasu w nocy mierzony długookresowym wskaźnikiem hałasu L_N zawiera się w granicach 50 – 55 dB, a poziom hałasu mierzony wskaźnikiem L_{DWN} generalnie mieści się w granicach 60 – 65 dB.

Zakazy w zakresie przeznaczania terenów objętych obszarem ograniczonego użytkowania określone uchwałą wskazują jednocześnie na sposób korzystania z tych terenów.

Sposób korzystania z terenu pozostaje taki sam jak dotychczas z modyfikacją o wymienione w uchwale ograniczenia. Nie ma możliwości enumeratywnego wyliczenia wszystkich możliwości korzystania z terenu o tak różnorodnych funkcjach, jakim jest obszar oddziaływania lotniska. Zatem sposób korzystania z terenu opisują w pośredni sposób ograniczenia i zakazy zawarte w uchwale.

Na terenie całego obszaru ograniczonego użytkowania, w planowanych budynkach, należy zapewnić izolacyjność akustyczną przegród zewnętrznych zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi wymaganej izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych. Natomiast w istniejących budynkach należy zapewnić w pomieszczeniach poziom dźwięku nie przekraczający wartości dopuszczalnych określonych w Polskiej Normie poprzez odpowiednią izolacyjność przegród zewnętrznych i elementów budowlanych.

Granice obszaru ograniczonego użytkowania i stref Z2 i Z1 – opisane zostały za pomocą współrzędnych geodezyjnych oraz w formie opisowej, pozwalających na jednoznaczne i precyzyjne ich wyznaczenie. Ponadto w celu łatwiejszej identyfikacji, załączono wykaz obrębów geodezyjnych i działek położonych w obszarze ograniczonego użytkowania.

Obszar ograniczonego użytkowania może ulec zmianie w przypadku:

- zmiany obowiązujących dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku;
- zmiany procedur dolotowych i odlotowych z lotniska w stosunku do procedur obowiązujących w dacie uchwalenia obszaru ograniczonego użytkowania;
- zmiany o więcej niż 10 % w stosunku do stanu będącego podstawą wyznaczania izol linii emisji hałasu wokół lotniska liczby operacji startów i lądowań w ciągu doby lub w porze nocnej.

Projektowany obszar ograniczonego użytkowania obejmuje powierzchnię 105,85 km², a według szacunków wykonanych na podstawie danych ewidencji ludności zamieszkuje go ok. 317 tys. osób.

Strefa Z2 zajmuje obszar 9,11 km², który zamieszkuje ok. 9 tys. osób, a strefę Z1 o powierzchni 3,23 km² zamieszkuje ok. 970 osób.

W strefie Z1 nie ma obiektów chronionych.

Natomiast w strefie Z2 znajdują się następujące obiekty:

- żłobek niepubliczny,
- 3 przedszkola (w tym 2 niepubliczne),
- 2 szkoły podstawowe,
- gimnazjum,
- Dzienny Dom Pomocy.

Zgodnie z art. 136 ustawy Prawo ochrony środowiska, w razie ograniczenia sposobu korzystania ze środowiska w wyniku ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania właściwymi w sprawach spornych dotyczących wysokości odszkodowania lub wykupu nieruchomości są sądy powszechne.

Obowiązany do wypłaty odszkodowania lub wykupu nieruchomości jest ten, którego działalność spowodowała wprowadzenie ograniczeń w związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania.

W razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków, szkodą są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie.

Zakazy i ograniczenia określone dla strefy Z1 i Z2 dotyczą nowych obiektów. Obiekty istniejące nie mogą być rozbudowywane. Dozwolony będzie remont i dostosowanie izolacyjności przegród budowlanych obiektów istniejących do wymogów Polskich Norm w dziedzinie akustyki budowlanej.

Projektowany obszar ograniczonego użytkowania obejmuje ponad dwukrotnie większą powierzchnię od obszaru ograniczonego użytkowania utworzonego rozporządzeniem Nr 50 Wojewody Mazowieckiego z dnia 7 sierpnia 2007 r. Dotychczasowy obszar zajmował powierzchnię ok. 52 km². Tak znaczne zwiększenie powierzchni projektowanego obszaru spowodowane zostało koniecznością zastosowania restrykcyjnych wskaźników krótkookresowego, dobowego poziomu dźwięku A, zaleconych w interpretacji przepisów dokonanej przez Ministerstwo Środowiska.

Powierzchnia obecnie proponowanych stref Z1 i Z2 jest nieznacznie mniejsza od powierzchni strefy M poprzedniego obszaru utworzonego przez Wojewodę Mazowieckiego, na terenie której obowiązywały zakazy i ograniczenia.

Dotychczasowy akt ustanawiający obszar ograniczonego – rozporządzenie Nr 50 Wojewody Mazowieckiego z dnia 7 sierpnia 2007 r. – został utrzymany w mocy na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej.

Zgodnie z art. 47 ust. 2 tej ustawy, akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych niniejszą ustawą z zakresu zadań i kompetencji podlegających przekazaniu, zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje.